

Nro 41.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KÉGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ. Pétsben Májusnak 23. dik napján 1794.
éjztendőben.*

Olasz Ország.

A mióta a' Frantzia szabadságnak és egyen-
lőségnek fegyveres apostolai, a' *Génuai*
Köz. Társaságnak határaiba erőszakosan bé ro-
hantak, azóltától fogva fel nyilt szemekkel vi-
gyáz az oda való fő kórmány szék, melly Ta-
nátsnak neveztetik, az ottan lévő és apródonként
öregbedő, Jakobinusi gondolkozású hazafiaknak
és idegeneknek mozdúlásaikra. Nemtsak a' köz
nép, hanem még a' *Génuai* nemesség, sőt még
a' Tanátsnak tagjai közt is nem kevesen találta-
tak olyanok, a' kik a' Frantzia pénznek ereje
által meg engedték magokat vakitatni, és éppen

azon lábra állítani azon Társaság igazgatásának formáját, a' mellyen áll most Frantzia Ország, egy szóval, tellyes tehetségekkel azon erőlködtenek, hogy a' Fr. új constitutiót magok közibe bé vihessék. Sok levelek fogattattak el olyanak, mellyek e' dolognak igazságát nyilvánosságosan bizonyítják. E' miatt sokan fogságra vettek mind a' nemesség, mind a' köz nép közzül. — Kiváltképen a' *Génuai* ifjúságra ragadott el ezen Frantzia nyavalya. Arra való nézve szükségesnek itilte a' *Génuai* Tanács minden külső nemzetekkel való levelezést meg tiltani, minden némű fegyvereket el szedetni a' lakosoktól, és minden ottan tartózkodó Frantziákkal való társaikodástól el vonni s. a. t.

Néhány közönséges levelek azt hirdették, hogy Sabaudiának fő és anya városa *Bástia* el foglaltatott légyen az Anglusok által; hanem mar most bizonyossan mondhattuk, hogy ez a' köz hir fundamentom nélkül való, annyi mindazáltal tsak ugyan bizonyos, hogy keményen szorongatták azt a' Brittusok, nemtsak a' vizen, hanem még a' szárazon is, és hogyha újabb Fr. seregek nem küldtetnek a' bé zárlott őrizetnek segítségére, nem sokára kéntelen leszen magát feladni. *Salicetti* nemzeti biztos személlyesen mondatik *Tulomba* el mentnek lenni, az ottan ki készitetett hajó seregnek siettetésére, 's *Bástia* segítségére való küldetésére. — A' *Pedemontziumba* bé tsapott Frantziákhoz számos seregek érkeztenek immár, mellyeket lehetetlen leszen onnan sok vér ontás nélkül ki külföbölni. Az *Onegliába* bé menteknek 16 ezerre tétetik számok, sőt sokan azt merik mondani, hogy többen vagynak az Olasz Ország tartományokban táborozó Frantziák 100 ezernél, mellynek igazságáról mindazáltal méltán lehet kételkedni. Hanem tsak ugyan bizonyosnak lenni mondatik, hogy az oda küldetett Frantziáknak fel tételek legyen, elsőben a' Sárdinai Státusokba, onnan pedig az Austriai Lombárdiába való bé tsapás.

Frantzia Ország.

Hogyha néhány közönséges levelek hitelt érdemlenek, allig múlik el egy nap, mellyen *Párisban* 10, 20, több 's kevesebb ember ne rész-sülne madame gyllotine keserű szerelmében. Mi lehet ezen szüntelen való öldöklésnek valóságos oka, valósággal meg nem lehet határozni. Sokan a' N. Gyűllés és közönséges Jóra ügyelő commissió kégyetlenségének, mások az el keseredett nép maga el szánásának, nem kevesen az Angliai font Sterlingnek tulajdonittyák azt. A' tolvajt, tolvaj társának fel akasztatása, a' gyilkost, gyilkos társának kerékbe való törettetése, a' szökni kívánó katonát, el szökött, de ismét kézre került pajtársának kemény meg vesszőztetése meg retten-ti, és ha meg nem téríti is gyakorlott bűneiből, leg alább sokkal szemesebbé teszi, 's egy ideig meg tartoztattya vétkes indulatjának ki elégítésétől. Ellenben nemhogy kissebbülne Frantzia Országban, a' békételeneknek, a' haza árulóknak, a' Fr. Köz. Társaság ellenségeivel égyget értőknek száma, ámbár minden nap szemeik előtt vagyon a' szomorú példa; sőt inkább mind inkább inkább szaporodik. *April.* 28 dik napján 33 személyek áldoztattak fel a' gyllotinének. — *Májusnak* 2 ik, 3 ik, és 4 ik napján ismét 35 ten, a' kik közzül valók vóltanak *Langlois de Pommeuse* a' Párisi vólt Parlamentomnak egy nevezetes tagja és tanátsosa, feleségestül égygyütt, két Párisi gazdag pénz-váltók *L. D. Tassin*, és *G. Tassin*, *Deletang*; *Máring* Mánhejmi pénz-váltó, ezeken kívül néhány nemesek, árendások, ker-tészek, tisztek, granatérosok, szolgáló leányok, papok és kereskedők.

A' miolta *Hebert* és *Danton* complótja ki nyilatkozott, azóltától fogva sokkal vigyázóbb a' N. Gyűllés a' gyanús embereknek lépéseikre. A' Póstákra vigyázó, és az Orzágnak határain tartózkodó commissiónak tagjai kötelesek az ollyatén leveleket Párisba küldeni, a' mellyek külső

tartományokba útasíttatnak, mellyek fel szaggatván, szorosan meg vizsgáltnak, és ha semmi ártalmas dolgok nem találtnak benne, vizsza küldettetnek a' levél írónak.

Barrere, a' közönséges Jóra ügyelő Commisziónak szószóllója, fel meuvén *Májusnak* első napján tartatott gyűlésben, az óráló székbe, ilyenképen kezdte a' Fr. Köz. Társaságnak hatalmát és bődögságát magasztalni: „Napkeletől, *ügymond*, napnyúgotig, északtól délig terjed ditsőségünk, olytén dolgokat közlünk veletek, a' minémüeket ti magatok kívánhattok. Önön magok az elementumok, avagy éltető állatok szövevetségre léptek velünk ellenségeink ellen. Egy linea hajónk, el vett egy Anglus fregattát, egy más Anglus hadakozó hajót pedig a' tűz emészte meg. Nem sokára *Karthágó* dallyára juttatja a' mi respubicánknak politikája, és bátorsága N. Britanniát, fregattáink pedig örökös fogságra küldik tengeri kereskedéseket — ismét hét hajót vettenek el az Anglusoktól, mellyek közzül kettő 200 tonnás vólt, és az Áfrikai szeretsenekkel való kereskedésre rendeltetett. Az *Ardenni* armádiának fő kormányozója azt írta hozzánk *Philippeville*ből, hogy harmad naptól fogva szüntelen verekednek az ellenséggel vitéz katonai, és hogy ő segítségére fog lenni az északi armádiának. A' napkeleti *Pyreneusi* hegyek alatt szüntelen győzödelmeskednek seregeink. — *Dagobert* Generál *Urgelt* el foglalta, a' ki minekutánna melleze bé üzte vólna a' Spanyólokot hatáiraikon, maga is el esett. A' nevezett városban 400 székér gabonát, sok szarvas és vágni való marhát, eleséget pedig nagy bővességgel nyertenek vitéz seregeink s. a. t. Az északi armádiáról azt a' jelentést tette, hogy annak egy része, napnyúgoti Flandriában igen szerentsés vólt, és nemtsak megverte az égyyesült Austriai, és Agliai seregeket, hanem azon tartománynak nevezetesebb városait *Menint* és *Cortryket* is el foglalta, és hogy nem sokára nagyobb előmenetelt is fog ottan tenni.

Önnön maga *Pichegru* Generál is azt írta *Cortryk*-ből, hogy *Dünkerk*től fogva *Givetig* meg támadták a' patrióta seregek ellenségeiket, 's jeles győzelmeket vettek rajtuk — hogy ottan, t. i. *Cortrykban* 100 embert, és 3 ágyút fogtanak el — hogy sok vasat, vaskat, rezet, bört, ezüstöt, aranyat, posztót foglaltanak el, 's küldötteknek *Ryssebe* — hogy *Fürnest*, *Ypernt* ostromolják — hogy az ellenek fegyvert fogott paráztoknak házaikat és vagyonaikat tűz által meg emésztették; hogy néhány naptól fogva szüntelen való tüzet lássanak, 's ágyú dörgéseket halljanak az ellenségnek földén — hogy azon musika és viláosság mellett örömet tánczollyanak a' patrióták s. a. t.

Májusnak 5 dikén tartatott gyűlésben, koránt sem beszélt oly magos hangon *Barrere*, mint annakelőtte, már ekkor meg vallotta *Landreycnek* az eggyesült seregek által lett el vétetését, de ennek is nem a' Fr. kormányzó vezérek vigvázatlanságát, tudatlanságát, restségét, nem a' patrióta seregeknek félcímét, kitsiny szívűségét, hanem a' battériáknak ellenség tüze által lett demontiroztatását, az az, haszon vehetlenségét tette valóságos okául. Egyszersmind azzal biztatta a' nemzeti képviselőket, hogy a' győzelem egy 's két szempillantásig távozott el a' Fr. tábortól, de majdan visszafog oda térni, nem sokára visszafogja azt az élzaki armádia hívni, azért nem illene sem nékiek, sem a' népnek eddig való reménységében el tsüggedni.

A' mi *Frantzia Ország*nak belső állapotját illeti, az egy szálnival sem jobb most, mint volt ennekelőtte, nem is lehet valameddig a' háborúnak tüze le nem tsendesedik, és vagy az új constitúció erősebb fundamentomra nem építetik, vagy a' régi uralkodásnak formája helyre nem állítatik, e' pedig mind kettő sok időt, fárattságot, költséget, és vérontást okozhat. — A' N. Gyűlésnek néhány szemesebb tagjai nehezen szen-

vedik, méltán is *Robertspierre*nek nép előtt való nagy kedvességét, tekintetét, és hatalmát, attól tartván, hogy végtére is dictátorságra emeli magát, 's második *Cromwel* leljen belőle. Erre való nézve *Barrere* és *St. Just* szoros égygyességre menvén egymás közt, azon iparkodnak, hogy nyakát szeghessék *Robertspierre*nek, hanem könnyen meg eshetik, hogy a' melly vermet ők amannak ásnak, magok fognak abba bé esni,

A Tsatázó Piatzokról

A' közelebb múlt szerdán dél után ki adatott különös újság levélben, többnire azoknak száma jegyeztetik fel, a' kik, *April*. 26-dik napjától fogva; eddig vólt nagyobb 's apróbb tsatákban el hüllottanak, sebet kaptanak, rabságba estenek, és el tévelyedtek. A' 26-diki tsatában el esteknek száma 196 emberre, 's 140 lóra tétetik; a' sebbe esteknek száma 1163 emberre, és 175 lóra; az el fogattattnak és el tévelyedteknak száma pedig 91 emberre, és 24 lóra. — A' hóitak közül valóknak lenni mondattatnak *Michalevich* Obester, a' Szerviai szabad seregnek igen bátor és vitéz kormányozója; *Gr. Kurovsky* és *Preusz* kapitányok a' Zezschwitz vasas regementétől; *Hranillovich* fő hadnagy a' Bydeskuti granatéros batalionnyától, és *Kienmeyer* fel hadnagy az Odonnell szabad seregétől. Sebbe estenek: *B. Alvinczy* F. M. Lájtinánt; *Prohaska* fő Strázsamester a' Generál Stábtól; *Trautenberg* kapitány, és *Tintinier* all hadnagy a' Rousseau granatéros batalionnyától; *Melitz* és *Kürzer* kapitányok, *Apáti* és *Watzl* fő hadnagyok a' Bydeskúty granatéros batallionnyától; *Lilienberg* fő hadnagy Wallis Mihály gyalog regből; *Mangold* zászló-tartó Brechainville regből; *Doffing* kapitány, *Steiner* fő hadnagy, *Heckner* all hadnagy, *Rabinel*, *Wildenbrunn*, és *Stecher* zászló-tartók Erbach regből; *Hauser* zászló-tartó Wartensleben regből; *Maurovich* kapitány Stein regből; *Denayr* kapitány,

Delikmonovich fő hadnagy, *B. Gall* all-hadnagy, és *Prziborsny* zászló-tartó, a' Császár nevét viselő gyalog rgből; *Peyossenovich*, 's *Kirchenbetter* kapitányok, *Lendvay*, *Terrasch*, *Fenyvessy* és *Pitter* fő hadnagyok, *Kréda* all hadnagy, *Szeitz* és *Helm* zászló-tartók *Eszterházy Antal* rgből; *Wernicourt* kapitány a' *Benyovszky*, vólt *Orosz* regből; *Surgant* fő hadnagy, 's *Ossiliván* zászló-tartó *Murray* rgből; *Nicolajevich* kapitány, *Ivanovich* és *Avirovich* fő hadnagyok, *Illich* all hadnagy, 's *Petro* zászló-tartó a' *Szerviai* szabad seregétől; *Wagner* kapitány a' *Karajczay - Jellky* fő hadnagy a' *Lobkovitz* könnyű sizerü lovas regementeitől; *Báró Seeborg* és *B. Ritterstein* kapitányok, *Hodossy* fő hadnagy, és *Torkos* all-hadnagy a' *Zezschwitz* vasas rgből; végtére *Váray* all hadnagy *Sándor Leopold* huszár regementéből. — Fogságba esett *Wratzfeld* zászló-tartó az *Odonell* szabad seregéből.

Landrecy várának ostromoltatása alatt, a' hadi Cancelláriának jelentése szerént, 19 emberünk esett el, 's 90 kapott sebet. Az elsőbkek közt találtatott *Reichmann* pattantyús all hadnagy; az utólsóbbak közt *Cattancy* zászló-tartó *Károly* fő hertzeg gyalog rgből.

April. 19 ik napján történt tsatában, 36 emberünk 14 ló hullott el, 257 ember 27 ló kapott sebet, rabságba estek 's el tévelyedtek 5 ember. A' sebbe estek közt vólt *Christel* kapitány és *Waibel* fő hadnagy *Erbach* rgből; *Gr. Trautmansdorf* az *Uhlanusok* seregéből; *Körper* fő hadnagy, és *Bialis* zászló-tartó *Stein* rgből; *Savich* zászló-tartó a' *Szerviai* szabad seregéből; *Hackhofer* all hadnagy a' *Tyrolisi* stutzos seregétől.

Ferdinand *Austriai* fő hertzegnek, 's *eggy-szersmind Lombárdia* kapitányának *Mediolanum*-ból, e' folyó hólnapnak 10-dikén a' *Bétsi* hadi Cancelláriához küldött jelentéséből olvassuk, hogy az *égyesült Austriai* és *Pedemonti* seregeknek kormányozója *Colli* Cs. K. *Feldmarsal* *Lájtinánt* az

ellenségnek nagy száma által *Colli-Tendéből* ki nyomattatott, 's *Limone* nevű helységen túl kéntelenített magát vonni, kinek fedezésére a' *Mondovában* és *Cévában* állott Gr. *Argenteau* G. Májor közelebb vonta magát. Az *Aostai* hertzogségbe ugyan bé mentek a' Frantziák, de a' jelentés fzerént, még eddig előbb nem nyomúltak.

April. 25-dik és 27-dik napjain *Colli F. M.* Lájtinánt és Frantziák közt történt tsarákban 800 patrióták mondatnak el esteknek lenni, részünkről pedig tsak 37 ember, 60 sebet kapott, 135 fogságba esett, 200 pedig el tévelyedett. A' meg holtak közt találtatott *Canzy* kapitány, fogságra vitetett *Rapinel* kapitány, sebhe esett *Swoboda* fő hadnagy, mindnyájan Belgiojosó regementéből való; *Zanelli* azon seregből való zászló-tartó sebet is kapott, fogságba is esett.

A' miképen néhány közönséges levelekből olvassuk, szoros állapotban vagynak a' Frantziák Flandriának napnyúgoti részében, magoknak is kevés reménységek vagyon az ottan, 's nevezetesen *Cortrykban*, vagy *Courtrayban* gyűjtött prédának honnyaikba lehető vitetésekre. — Egy *Brüsszeli* levél azt beszéli, hogy 400 prédával meg terhelhetett szekeret akartak *Rysselbe* küldeni, de allig mehettek két órányi járó földre, a' mikor ismét vissza kellett nékiek térni, mivel a' *Yorki* hertzeg egészen el állotta úttjokat, és *Pichegru* Generál armádiája is úgy el van az északi armádiától zárattatva, hogy vagy egészen fogságra kell annak menni, vagy nagy veszedelemmel magát kereftül vágni az égyesült seregeken. Reményljük, hogy nem sokára bővebb, 's bizonyosabb tudósítást fogunk ezen környülállásokról venni. Igaz ugyan, hogy a' Frantziáknak napnyúgoti Flandriába lett bé ütések, a' Cs. Kir. égyesült armádia derekának nagy akadályt okozott; még is mindazáltal úgy helyhezttette *Köburg* hertzeg maga seregeit, hogy annak égyik colonnéja *Avesnes*, következésképen *Mobözs* felé nyomúl előre, másik colonnéja pedig *Cambrayt* fog-

ja körül keríteni, és hogyha Gróf *Klerfuit* hadi Tármesternek szerentséje lehetne *Pichegru* Generálnak meg verésére, úgy osztán egéiz erővel lehetne a' nevezett erősségeknek ostromlásához kezdeni, de addig, tellyességgel nem. Egy *Briuszi* magános levél azt mondja, hogy Gr. *Salis* Austriai Generál, *Ypern* városának kormányzója, *Poperinget* el vette a' Frantziáktól, 300 embert közülök öfzve aprított, és 3 ágyút, 's két haubitzát töllök el vett; mivel pedig a' tegnap előtt ki jött udvari különös újság levél még csak egy szóval sem emlékezik ezen történetről, míg bizonyosabbat hallándunk, fel függesztjük ítélet tételünket.

Egy más, *Májusnak* 5-dikén költ levél azt hirdeti, hogy azon napon, reggeli 8 órakor *Beveren* és *Harlebeck* közt öfzve tsaptanak légyen az égyesült Austriai és Anglus seregek a' Frantziákkal, a' kik ezen a' tájjon akartak *Cortrykból* *Ryssel* felé magoknak útát nyenesni. Észre vévén szándékjokat *Gontreuil* Würtemberg gyalog regimentének Obestere egy batallion gyalogsággal, és 2 escadron lovassággal rajtok hajtott, 's szerentséssen ki is nyomta őket *Harlebeckből*.

A' *Saar* vize mellől, nevezetesen *Lotharingának* azon részéből, melly 1030 dik éfztendőől fogva, a' Frantzia revolucionának kezdetéig szakadatlanúl a' *Treviri* V. Fejedelemség birtokában volt, az a' hir érkeze leg közelebb hozzánk, hogy *Májusnak* 7-ik napján, reggeli 8 órakor számos Frantziáság támadta meg a' *Merzigi* ör-álló helyet, holott Gr. *Lusignan* Bender regimentének Obristlájtinánija 600 emberrel vigyázott. — A' Frantziák 4000 gyalog, 's 500 lovas katonákból állottak, és két oldalról ágyúzták *Merzig* városát, 's három izben akartak a' köfalakra fel hágni rettentő ágyú ropogások alatt, de mind annyifzor vissza verettek. Egy más Fr. colonné hátul akarta a' *Merzigi* öríző katonaságot meglopni, hanem ennek is gyalázattal kellett vissza térni, 's engedni az Austriai vitézségnek. —

Estéli 8 óráig tartott a' velek való tsata, a' midőn meg szünnén az ágyúzástól, éjfélt után 1 órakor 4 óránira vonták magokat vissza, 24 szekér sebeseket és hóltakat vivén el magokkal. A' *Bender* regementéből el hüllottaknak száma 13 emberre tétetik, a' sebbe esteké pedig 41-re. Közülök égyetlen egy ember se esett fogságba; ellenben a' Frantziák közül 17-en fogattattak el. Nagy segítségére vóltanak a' fel fegyverkezett parasztok a' *Bender* regementének, a' kik a' reguláris katonáknak soraikba álván 12 egész óráig állották ki a' tüzet, 's kettőnél több nem kapott közülök sebet. Az ellenség ágyú tüze által sok házak meg sebesítettek *Merzigben*, de azok közül égynél több tsak ugyan meg nem égett.

Moguntziai tudósításokból tudjuk, hogy a' Prusszus seregek egész erővel marsirozzanak *Wormátzia* és *Frankenthal* felé; hogy égynehány regementek parantsoltattak a' két híd (Zweibrücken, Bipont) hertzezség felé indulni; hogy Gr. *Kalkreuth* Generál Lájtinánt *Meisenheimba* vitte által a' fő kvártélyt; hogy a' Frantziák a' Saar vize partyán készítettett sántzaikba vonnyák magokat vissza; hogy *Moreau* Fr. Generál *Homburgot* és *Zweibrückent* el hagyta; hogy már *Lauternig* portára járjanak a' Prusszusok; hogy *Rosberg* környékén fognak táborba szállani s. a. t. Ezen említett, 's több környülállásokból tehát azt a' következtést lehet ki húzni, hogy azon a' részén is rövid idő múlva el fog az ellenségeskedés kezdődni.

A' Fels. Prussziai király tudtára adatta a' *Rajna* mellett táborozó seregeinek, hogy a' Lengyel Országú nyúghataatlanság és zenebona miatt lehetetlen magának személlyesen közöttök meg jelenni. Azért is tellyes, és tökéletes hatalmat engedett *Möllendorf* Feldmarsalnak arra, hogy maga jó tettzése és hadi dolgokban való esmérete szerént intézze ottan a' dolgokat. Ezen királyi akaratnak közönségessé tétele után mingyárt ki küldött a' nevezett vezér a' Frantzia tábornak

meg vizsgálására, 's leg ottan előbb nyomolni parancsolta a' kórmánya alatt lévő seregeket. Hertzeg *Hohenlohé* Pfeddersheimba; *Lajos Ferdinánd* hertzeg, és *Pfau* Generál Wormátziába fogják fő kvártélyaikat által tenni, ide fognak a' táborigazinum és sütő kementzék is által vitettetni. A' hertzeg *Hohenlohé* eddig való tábora helyét a' *Möllendorf* corpora fogja el foglalni.

Lengyel Ország.

A' Lengyel revolutió a' Lithvániai nagy hertzegeben is tellyes mértékben ki ütött, és *Sapicha* hertzeg által intéztetik. Hogyha néhány Lengyel Országból jött leveleknek hihetünk, *Kaminieket* is ki fatsarták immár a' Lengyel revolutionisták az Oroszok kezekből, melly ha valósággal úgy vólna, avagy lehetne, így osztán, semmi közben vetés nem vólva a' Lengyelek és Törökök közt, 's nem egy könnyen lehetne a' Törököket az Oroszok ellen való hadakozástól megtartóztatni.

Ellenben, hogyha sem Török Országtól, sem másunnau semmi segítséget nem nyerendenek a' Sarmaták, (így nevezetnek a' Lengyelek régi őseikről a' Sarmatákról, a' kik nemcsak a' mostani Lengyel Országot, hanem az egész Duna és jeges tenger közt fekvő földet birták) jaj lesz nékik szegényeknek, az Oroszok haragja, a' Pruszusoknak meg sértetések, és Európa politicájának meg rontása, olly bosszút fognak rajtok állani, mellyről leg későbbi maradékaik sem felelkezhetnek el. Lengyel Ország úgy körül vagon három Európai nagy birodalom által vétettetve, hogy abból senki sem ki nem jöhet, sem oda bé nem mehet, azoknak földjére való lépés nélkül. És így sokkal könnyebb Lengyel Országot blokirózni, mint Frantzia Országot. Eanekfelette az egy Párisnak több ereje, több industriája, több fegyver készítő mihelye vagon mint egész Leu.

gyel Országának, 's bátor diadalmaskodtanak légyen is a' Lengyel insurgensek még eddig az Oroszokon és Prusszusokon; de ez a' győzelem hasonló a' Pütkösti királysághoz, mivel ha az Orosz és Prusszus fejedelmek ellenek fogják egész erejüket fordítani, fölöstökömre sem leszen nékiek a' *Kosciuskó* serege elegendő. A' minthogy már is 42 batallion és 50 escadron Prusszus marsirozik *Krakóvia* felé, 's a' mint hallatik, a' király önön maga fogja azokat kormányozni, 60 ezer Oroszok vagynak mozdulásban, az Austriakusok is egynéhány ezeren állanak *Krakóviától* nem messze strázsán. Öt, 's leg fellyebb 8 hét múlva más dallón fognak a' Lengyelek tántzolni, és akkor annyi földet foglalnak el hazájokból a' meg sértetett hatalmasságok, a' mennyi nékiek tettzeni fog, nehezen hiszem, hogy a' nevét is megadják többé Lengyel Országának. Azon közben nagyon biztattyák magokat a' Sarmaták, egész bizodalmodkat a' Török segítségével helyhezetik, 's azt mondják, hogy vaknak, elze veszetnek kellene a' Konstantinápolyi Divánnak lenni, hogyha most nem élnének az alkalmatossággal az Orosz birodalomnak meg aláztatására, a' melly, ha Lengyel Országának birtokával szaporodhatna, egynéhány esztendő múlva ki nyomná az Osmánokat Európából. Meg válik idővel miként fordul a' dolog, szerentsések lesznek, hogyha reménységeekben meg nem fognak tsalátkozni.

A' *Warsóviai* újjabb levelek ekként adják elő Lengyel Országának jelenvaló körülállásait: — Itten, t. i. *Warsóviában*, még most is minden buzdulásban vagyon az Oroszokon vett győzelem miatt, 's azt gondollya, hogy az által hasznosan szolgált hazájának. Sok értelmes és messze látó lakosok más értelemmel vagynak, 's kívánnák az Oroszokat vissza, az előbbi tsendességnek vissza szereztesére. Az ide való, az az, *Warsóviai* újság levelek is ki hirdették a' *Kosciuskó* *Krakóviában* készitetett manifestumát, melly tely-

lyes a' szomszéd fejedelmeket martzongó ki feje-
zésekkel. Ezen kívül két proclamációt tétetett a'
Warsóviai interimális Tanács közönségessé, melly-
nek égyykében *Kosciuskó Taddének* adattatik ál-
tal a' nemzeti hadi seregnék fő kormányozása,
a' másokban pedig égyyességre, 's hazájának a'
meg erőltetésig való védelmezésére serkenterik a'
nemzet. Az Ország igazgatásának formája egézl-
len a' *Warsóviai* 1791-dik esztendőben készitetett
új constitutió kaptájára vagyon üttetve. Az el-
fogott Oroszok forditattak a' város erősségeinek
meg jobbitására. *Kosciuskó* Generál igen buz-
gó vallású embernek lenni mutatya magát, szün-
telen feszületet hord magánál, melly előtt az alatta
lévő seregeknek láttára le térdepelvén, áhé-
tatossan szokott imádkozni. Kiváltképen pedig
akkor mivel ezt, midőn tsatára készül, 's min-
denkor azzal biztattya az alatta-valókat, hogy
őket szerentséssékké teszik az egek. A' minthogy
rendkívül való tekintetet és bizodalmat is szerzett
magának ez által a' kösség előtt, kik közül se-
regenként esküsznek záfzlója alá.

Béts.

E' folyó hólnapnak 15-dik napján tétetett a'
Alsó Austriai kormány szék égyy jelentést közön-
ségessé, mellyben az adatik a' Publicumnak tud-
tára, hogy sok hamis niderlándi, avagy koronás
tallérok és forintosok forogjanak a' nép közt,
mellyeket leg inkább az által lehet a' valóságos
és jó koronás talléroktól és forintosoktól meg kü-
lömböztetni, hogy ezeknél sokkal könnyebbek,
a' karimaira metzett betük sokkal homályosab-
bak, egymásba folytak, e' mellett nem valóságos
ezüst, hanem tsak tzin pengések vagyon, nem is
lehet másképen, mivel fejer rézből vagynak ve-
rettetve.

Minthogy naponként mind jobban jobban nekedik a' lábbelinek, következésképen minden bőrből készített ni szokott dolgoknak és szerzámoknak az árra: ahozképest nemtsak az Austriai örökös tartományokban, hanem Magyar és Erdély Országokban is tiltatik, itten, a' jelenvaló hónapnak 16 ik napján költ Cs. K. parantsolat által az ökör, juh, ketske és ló készüietlen, és ki készítettett bőröknek más idegen tartományokba való ki vitetése.

Inspruckban, Tyrolisnak fő és anya városában nagy föld indulás tapasztaltatott *Májusnak* 12 dik napján 12 óra előtt eggynehány secundákkal. A' föld indulás alatt, mely meg lehetős harsogással ment végbe, szörnyüképen ordítottak a' kutyák, a' házi szárnyas állatok pedig, u. m. galambok, tyúkok, reczék, lúdak s. a. t. keservesen kiáltottak. Noha régtől fogva nem volt ennél nagyobb föld indulás ezen a' földön, még is mindazáltal semmi ollyas kárt nem okozott egyebet, hanem hogy imitt amott meg repedeztek a' házaknak köfalai.

Magyar Ország.

Kettős isteni ostor láttatik ebben az esztendőben szegény Magyar hazánkat nyomni, u. m. a' rendkívül való nagy szárazság; és a' gyakorgyulladások. Minden környékről jött leveleimben ezt a' panaszt olvasom, hogy múlt Februaristól fogva, vagy tellyességgel semmi, vagy igen kevés eső volt, hogy a' nagy szárazság miatt az őszi vetések ki nem hányhatták jól a' kalászatokat, hogy már is meg sárgúltak, hogy a' szénát termő réteken a' füvek töveikről mind ki égtek, hogy sok helyeken szénázni, 's a' hol szénánints szalmázni kelletik a' barmokat; hogy a' tavaszi terméshez, leg kevesebb reménység sem lehet; hogy a' kerti vetemények, a' hol nem öntöztettek, egészen semmivé lettek, azoknak pedig, a' mellyek öntözés által termeszttettek, rossz

szek, 's kevés tápláló nedvességek vagyon; és hogy már is nagyon fel emeltetett a' piatzokon a' gabonának, és tavaszi termésnek az árra. Hanemha az egek' tsatornái meg nyilándanak, és bőv essővel meg öntözendik szomjúhozó földeinket, mind magunknak, mind barmainknak rendkívül való szükségre kelletik jutnunk.

Második ostor, a' gyakorta való gyúlladások. A' leg idősebb emberek sem emlékeznek annyi tüzre, mint ebben az esztendőben már történt szegény hazánkban. *Szepes* Vármegyében, a' mint egy érdemes barátom jelenti, egynéhány helységek tsak nem egészlen pórrá égtének. — *Poprád*ban 52, *Mathejoczon* 83, *Lethansfalván* 54, *Machalsfalván* 13 házak eméltettek meg a' tűz által, eunekfelette a' *Káposztafalvi*, *Lethansfalvi*, 's több helységbeli erdők áldozattyaivá löttenek a' kégyetlen *Vulcanusnak*. Mi legyen ezen gyakorta való gyúlladásnak valóságos oka, nem tudatik, némelleyek a' szárazságnak, mások a' gonosz gyújtogatóknak, sokan a' gondviseletlenségnek tulajdoníttyák. Hogy a' napnak hévsége gyújtaná meg az épületeket, nem gondolhatni, mert így *Ásiában*, 's *Afrikában*, nevezetesen *Égyiptomban*, a' hol *Aprilistől* fogva egészlen *Octoberig* semmi essözések nem szoktak lenni, és a' széna 's gabona termő földek a' *Nilus* vizének ki áradása által öntöztetnek meg, 's tétetnek termékennyé, minden városoknak és faluknak porrá 's hamúvá kellene égettetni a' napnak szörnyű hévsége által. Tehát rész szerént a' gondviseletlenség, rész szerént pedig az irigység okozzák hazánkban a' mostani sok gyúlladásokat.

Jelentés az érdemes közönséghez.

Mostanában jöit ki *Pesten* egy ilyen titulusú könyv: *Farkas András pokolbeli utazása.* —

Ezen könyvnek elején egy applausus vagyon az én nevem alatt; de a' mellyet én soha nem irtam, 's nem is irhatok, egy olyan alávaló és hazugsággal telyes könyvről. Hanem *Farkas András*nak sok erőltetésére, tudván az ő állapotját, és szándékját, 's egynéhány árkust könyvéből meg nézegetvén, imé ezen verseket irtam:

- „ Versedet, mint kértél, olvasám Barátom!
 „ 'S hogy szegény vagy minden betűdbe látom.
 „ De orvoslásodra nints más tehetségem,
 „ Csak szántak, ez az én minden segítségem.
 „ Oltsán a' Múzsáknál érted így instállok:
 „ (Mihelyt Szerentsém lessz udvarolni nállok)
 „ Múzsák Izánnjátok meg ez ifú Poétát,
 „ Kösetek fejére *Hellebor*? bokkrétát.
 „ 'S gyógyúlni küldjétek bé *Antizirába*,
 „ A' néki szükséges Akadémiába.
 „ Mit is használhatna Götting, Hála, 's Dresda?
 „ Antizira néki a' leg jobh Betthesda.
 „ Majd onnan bárkádba fogadd bé *Apolló*!
 „ Mit károg 's repdes künn ez az éhes holló?

Farkas András következőképen maga afingálta nékem azon applausust, mellyet már most mint tsupa errátát úgy méltóztasson nézni az érdemes közönség; és ezen ide irt versekkel jobbitja meg; 's égyfzersmind hitesse el felőlem állhatatossan; hogy én a' feketét fejérnek nem mondóm; és hogy inkább vágnám a' követ *Filoxenessel*, minthogy a' *Farkas András* verseit ditsérném. *Kováts József, N. Körösi Pr.*